СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

2024 РІК: НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ У СВІТІ ЗАГРОЗ

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО ГОЛОВИ СБУ

Дорогі українці, колеги, друзі та партнери!

Уже понад три роки СБУ пліч-о-пліч з іншими підрозділами Сил безпеки й оборони нещадно нищить окупантів на полі бою і послаблює військовий потенціал рф. І водночас виконує функції класичної спецслужби – захищає безпеку держави від підступного та сильного ворога.

За цей час Служба безпеки переформатувала свою роботу, щоб максимально ефективно реагувати на будь-які новітні виклики. Стала гнучкою, технологічною і мобільною. Бо сучасна війна суттєво змінила характер загроз, а ворог регулярно вдається до терористичних методів.

Сьогодні СБУ – це спецслужба країни, що воює і захищає власну Незалежність.

Ми гідно виконуємо свою місію і маємо конкретні здобутки за кожним напрямом. Втілюємо в життя унікальні та зухвалі задуми, які змінюють хід війни.

Так, один із прикладів – безпрецедентна спецоперація «Павутина». Дрони СБУ одномоментно демілітаризували третину російської стратегічної авіації: уразили 41 літак на ключових аеродромах базування рф.

Також ми втретє уразили Кримський міст, замінувавши його опори під водою. Ця незаконна споруда була, є і завжди залишатиметься нашою законною ціллю.

Кожна спецоперація СБУ доводить: ми битимемо ворога навіть там, де він вважатиме себе недосяжним.

На сьогодні воїни СБУ, зокрема спецпризначенці ЦСО «А», майстерно працюють з усіма типами дронів. Упродовж 2024 року наші бійці вразили тисячі одиниць військової техніки ворога на передовій і десятки військових об'єктів у тилу рф. Робимо все, щоб знекровити російську економіку та зруйнувати логістику війни.

Військова контррозвідка СБУ успішно застосовує нові модифікації морських дронів «Sea baby». Контррозвідка регулярно викриває та затримує зрадників, колаборантів і російських агентів всередині нашого суспільства. А слідчі збирають якісну доказову базу, щоб кожен негідник і воєнний злочинець отримали заслужене покарання, де б вони не ховалися від правосуддя.

Будь-який напрям роботи СБУ – бойові виходи, спецоперації, контррозвідка, кіберзахист, координація обмінів полоненими, слідство – це наш щоденний внесок у захист країни. Співробітники спецслужби воюють і працюють з повною віддачею, усвідомлюючи відповідальність перед Українським народом і державою.

Я вдячний колективу Служби за професійність і патріотизм. Зараз ми здобуваємо унікальний досвід, якого не має жодна спецслужба у світі. І ми щодня готові до виконання завдань, які наближають закінчення війни і подальшу відбудову нашої держави.

Слава Україні!

Голова Служби безпеки України
генерал-лейтенант
Василь МАЛЮК

МІСІЯ, ВІЗІЯ, ПРИНЦИПИ ТА ЦІННОСТІ СПЕЦСЛУЖБИ

МІСІЯ:

- ми захищаємо Український народ і національні інтереси України;
- відстоюємо конституційний лад, забезпечуємо державну безпеку;
- створюємо умови стратегічної переваги нашої держави в світі.

ВІЗІЯ: ми – ефективна спецслужба сильної України, якій довіряє Українське суспільство, надійний партнер у захисті демократії.

НАШІ ЦІННОСТІ:

- довіра Українського народу;
- повага до прав та свобод людини і громадянина;
- патріотизм, професіоналізм і постійне вдосконалення;
- унікальний досвід, здобутий під час війни;
- ефективна взаємодія зі спецслужбами країн-партнерів;
- корпоративна єдність.

НАШІ ПРИНЦИПИ:

- верховенство права та законність;
- відповідальність і підзвітність;
- політична нейтральність;
- оперативність, інноваційність, гнучкість та адаптивність, готовність до викликів;
- доброчесність і відданість служінню Українському народу.

ПРЯМА МОВА: ВАСИЛЬ МАЛЮК ПРО УНІКАЛЬНІ СПЕЦОПЕРАЦІЇ СБУ

Про третій підрив Кримського моста

«Бог любить Трійцю, а СБУ завжди доводить задумане до кінця і ніколи не повторюється. Раніше ми двічі вразили Кримський міст – у 2022 та 2023 роках. Тож сьогодні продовжили цю традицію вже під водою. Жодним незаконним об'єктам рф немає місця на території нашої держави. Тому Кримський міст – абсолютно законна ціль, особливо зважаючи на те, що ворог використовував його як логістичну артерію для забезпечення своїх військ. Крим – це Україна і будь-які прояви окупації будуть отримувати нашу жорстку відповідь».

Видання «ВВС-Україна»,
3 червня 2025 р.

Про спецоперацію «Павутина» з ураженням 41 літака стратегічної авіації рф

«Знищення ворожих бомбардувальників – це завдання, яке перед нами поставив Президент України, Верховний Головнокомандувач Володимир Зеленський. Він особисто контролював хід спецоперації, яку готували співробітники Служби безпеки. Ворог майже щоночі бомбив нашу державу із цих літаків, а сьогодні на ділі відчув, що відплата неминуча. Загалом йдеться про ураження 34% стратегічних носіїв крилатих ракет на основних аеродромах базування рф – «Бєлая», «Дягілєво», «Олєнья» та «Іваново». Це був не просто нищівний удар по ворожій авіації, а серйозний ляпас по могутності й терористичній сутності рф».

Телеканал «Телеканал «1+1»,
2 червня 2025 р.

Про дронно-штурмову операцію СБУ на Курщині у серпні 2024 р.

«У нас доволі успішно відбулася дронно-штурмова операція на Курщині: ми взяли в полон 103 ворожих військовослужбовця, серед яких були і ахматівці і, відповідно, офіцери. Це був дуже складний штурм справжньої підземної фортеці, де ворог укріпився і очікував на нашу появу, був готовий провести максимально жорстокий бій. Власне, це він і зробив, але дронно-штурмовим шляхом нам вдалося їх взяти живими, певна кількість, зрозуміло, полягла в бою, але переважна більшість була взята живими до полону, і по суті, це будуть ті, на кого ми поміняємо наших героїв».

Телеканал «Ми – Україна»,
11 жовтня 2024 р.

Про стримування рф у Чорному морі

«Говорячи про морський компонент, варто сказати, що 2024 рік був доволі непростий. Але ми з колегами з ГУР багато показали в морі: не допустили відновлення домінування там російської федерації.

Сьогодні наші дрони – це не просто дрони, які працюють в режимі камікадзе, а багатоцільові платформи, які на собі несуть і кулеметне озброєння, і FPV-дрони та інші засоби, а також використовуються для дистанційного мінування».

Форум «Україна. Рік 2025»,
23 лютого 2025 р.

ВНЕСОК СБУ У ЗАХИСТ КРАЇНИ

Про затримання зрадника, завербованого фсб рф

«Зрадник тривалий час знаходився у розробці співробітників внутрішньої безпеки СБУ. Ми фактично оточили його з усіх боків, цілодобово контролювали кожен крок «щура» – контакти, спілкування, переписки, буквально «жили» в його телефоні, він постійно перебував під аудіо- та відеоспостереженням. Нейтралізація такого зрадника – без перебільшення – історична спецоперація, зважаючи на рівень агента, його професійну підготовку і той масштаб шкоди, який він потенційно міг би завдати державній безпеці під час війни. Справа перебувала під моїм особистим контролем, а про розробку та реалізацію спецоперації я доповідав Верховному Головнокомандувачу, Президенту України Володимиру Зеленському, який був у курсі всіх деталей».

Телеканал «1+1»,
12 лютого 2025 р.

Про застосування безпілотних систем на лінії фронту та вглиб території рф

«Президент України поставив перед нами завдання, і нами були розроблені відповідні методологія й тактика використання безпілотних повітряних систем. СБУ працює на лінії фронту і вглиб від неї в тил ворога на 20 км, 20-40 км, 40-80 км, 80-120 км і 120+ км. Якраз 120+ – це, так звані, deep strike – дальнобійні операції. Під кожну відстань і дистанцію у нас виросли фахові оператори і є відповідні засоби ураження. Робота бойових БпЛА – це, по суті, 85% знищення живої сили супротивника, його бойової техніки і бронетехніки».

Форум «Україна. Рік 2025»,
23 лютого 2025 р.

Про місії надводних дронів

«Одна з наших місій – коли в Керченській бухті морські дрони СБУ вразили баржу, яка перевозила військову техніку. Відстань туди – понад 700 км, і нас виявили вже на одній третині цієї дистанції. Тож решту відстані наші надводні дрони йшли в стані постійного вогневого контакту з ворожою авіацією. Але вони не можуть підійти до нас впритул, щоб знищити, оскільки працюють наші системи, і в тому числі штучний інтелект».

Форум «Україна. Рік 2025»,
23 лютого 2025 р.

Про враження далекобійними дронами військових об'єктів в тилу рф

«Ракетно-дронні атаки, які проводить ворог, – це справжній акт тероризму. Ми, в свою чергу, обираємо виключно законні цілі. Серед успішно вражених нами – 48 військових цілей, зокрема склади боєприпасів, аеродроми з військовими літаками. Всі пам'ятають відповідні склади в населеному пункті Торопець, які дуже-дуже гучно вибухали, і було навіть чотири землетруси, як наслідок. Там було знищено 160 тис. тон ворожих боєприпасів, в тому числі, одна друга всіх запасів 120-ої міни, яка по суті, як гарячі пиріжки для їхніх військовиків. І таких спецоперацій дуже й дуже багато».

«24 канал»,
23 лютого 2025 р.

З перших днів повномасштабної війни військовослужбовці СБУ стали на захист країни і відтоді воюють у найбільш гарячих точках фронту.

Зокрема, бойові завдання на полі бою виконують бійці Центру спеціальних операцій «А» СБУ, департаментів військової контррозвідки, контррозвідки та інших підрозділів. Серед їхніх завдань – ураження техніки та живої сили противника, ведення штурмових дій, розвідка, коригування вогню і забезпечення надійної вогневої підтримки побратимам із Сил оборони.

За цей час воїни СБУ досконало опанували безпілотні технології, розробивши унікальні методики й тактики їх використання. Це дозволяє спецслужбі ефективно виконувати поставлені Верховним Головнокомандувачем завдання на лінії фронту, в акваторії Чорного моря і в глибокому тилу ворога.

У 2024 році військовослужбовці СБУ продовжували нарощувати темпи ураження противника. Інтеграція сучасних розробок у сфері розвідки, автоматизації та точного ураження дозволяє ще швидше реагувати на зміни на фронті та завдавати ворогу значних втрат.

Фактично кожен шостий танк, уражений Силами оборони на полі бою, – це результат роботи СБУ. А спецпризначенці Служби регулярно очолюють рейтинг найбільш ефективних підрозділів зі знищення ворожої техніки дронами.

Під час виконання бойових завдань на лінії фронту особливу увагу воїни СБУ приділяють знищенню стратегічних ворожих цілей – дороговартісних систем ППО, РЕБ і РЛС, таких як «Небо-У», «Небо-М», «Каста» та інших.

Для прикладу: кіберфахівцями СБУ у взаємодії із іншими підрозділами Сил оборони кількома FPV-дронами було уражено радіолокаційну станцію контрбатарейної боротьби «Зоопарк» вартістю 25 млн дол. США. Цей комплекс є досить рідкісним у складі армії ворога. Його основне призначення – розвідка та виявлення вогню наземних артилерійських систем, зокрема ствольної артилерії та РСЗВ.

Також у складі СБУ створено ефективні «антидронові» розрахунки, які знищують на передовій ворожі БпЛА оперативно-тактичного рівня типу «Суперкам», «Орлан», «Зала», «Ланцет».

За словами Голови СБУ Василя Малюка, для знищення цих російських безпілотників вартістю по 100 тис. дол. США використовуються українські FPV-дрони, які коштують 700 дол. США. «Були дні, коли на Курському напрямку ми знищували за день понад 20 розвіддронів. Тобто, там, де у ворога працюють «великі ноу-хау», ми просто знаходимо ключик до вирішення цих питань», – зауважив Василь Малюк.

Окремий напрям роботи, яким займається Департамент кібербезпеки СБУ, – це виявлення і ураження ворожих операторів, які управляють розвіддронами. Починаючи з 2024 року, кіберам СБУ вдалося вразити понад 50 пунктів управління такими БпЛА.

Крім того, Служба безпеки активно переносить війну на територію ворога, здійснюючи точкові удари по військових об'єктах з метою порушення логістики, виснаження та ослаблення воєнного та економічного потенціалу рф.

Так, за період повномасштабної війни Службою безпеки загалом було вражено 190 стратегічно важливих об'єктів у тилу ворога (станом на середину квітня 2025 р.). Серед них: військові аеродроми, склади боєприпасів, арсенали зброї, підприємства військово-промислового комплексу, які беруть участь у виробництві дронів, ракет і КАБів, а також об'єкти нафтогазового та нафтопереробного комплексів, кошти від яких забезпечують фінансування війни.

Для прикладу: дронами було враження аеродроми «Ханська», «Воронєж», «Курськ», «Саваслєйка», «Борісоглєбськ», «Шайковка», «Маринівка», «Липецьк-2», «Морозовськ» та інші, де перебували російські винищувачі та зберігалися боєприпаси для завдання ракетно-дронових ударів по території України.

Такі спецоперації бійці СБУ здійснюють з допомогою далекобійних дронів, що здатні подолати відстань понад 1,5 тис. км.

Це – так звані deep strike, кожен із яких спрямований на порушення ланцюгів постачання ворога (переміщення БК на фронт, забезпечення армії пальномастильними матеріалами, зниження запасів озброєння для ракетно-дронових ударів по території України). У комплексі все це ускладнює спроможності армії рф до ефективного маневрування, ведення бойових дій і координації підрозділів.

А внаслідок дронових ударів Сил оборони по об'єктах нафтопереробки та видобутку російські підприємства зазнали багатомільярдних збитків із урахуванням втраченої вигоди.

Щодня здобуваючи унікальний бойовий досвід, Служба безпеки України постійно вдосконалюється та адаптується до нових умов. І застосовує сучасні технології, щоб знайти вразливі місця ворога, але при цьому мінімізувати ризики і зберегти життя українських захисників.

ЗАГАЛОМ СИЛАМИ СБУ, ПОЧИНАЮЧИ З 24 ЛЮТОГО 2022 р. І СТАНОМ НА ПОЧАТОК ЧЕРВНЯ 2025 р., БУЛО ВРАЖЕНО НА ЛІНІЇ ФРОНТУ:

1 965
російських танків

380
засобів ППО

690
засобів РЕБ/РЕР

3 510
ББМ

2 325
БпЛА

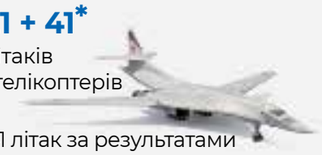

21 + 41*
літаків
і гелікоптерів

*41 літак за результатами операції «Павутина»

1 393
вогневі
позиції

3 174
артилерійські
системи

15 729
командних
спостережних пунктів
і фортифікаційних споруд

160
кораблів, катерів
і човнів

248
РСЗВ

857
складів
боєприпасів і пального

19 670
од. автотранспорту
та цистерн з пальним

СБУ – ГЕНЕРАТОР НОВИХ ВІЙСЬКОВИХ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ

Для СБУ війна розпочалася ще у 2014 році, але тоді вона мала зовсім інший характер – це була гібридна агресія з локальними зонами бойових дій.

Вторгнення росії в Україну в 2022 році стало загрозою набагато більшого масштабу з фронтом, що простягнувся на тисячі кілометрів. Відтак, підходи до ведення війни та технічне оснащення, які застосовувались десять років тому, неможливо порівнювати з сучасними реаліями.

І хоча безпілотні технології українська спецслужба почала використовувати в умовах АТО на сході України ще у 2015 році (переважно з розвідувальною метою), але саме у роки повномасштабної війни СБУ стала генератором нових військових і технологічних рішень. Це стосується не тільки вдосконалення озброєння та його адаптації до сучасних викликів війни, а й розробки стратегій і планування унікальних спецоперацій, які змінюють хід війни.

НАДВОДНІ ДРОНИ

Один із напрямів технологічного розвитку – БпЛА, які СБУ використовує для бойових завдань не тільки на суші, а й на морі.

Так, у жовтні 2022 року у Севастопольській бухті відбулося успішне застосування надводних дронів першого покоління. Тоді зазнали пошкоджень чотири військові судна рф, серед яких фрегат «Адмірал Макаров». По суті, СБУ започаткувала нову морську стратегію ведення війни. І тепер чимало армій світу прагнуть перейняти цей досвід.

З того часу з допомогою надводних дронів Служба безпеки вразила вже 11 військових кораблів рф, а також Кримський міст у липні 2023 року.

У результаті цих дій Силам оборони вдалося змінити розстановку сил на Чорному морі на користь України: рф втратила домінування і була змушена вивести свої найцінніші військові кораблі із Севастопольської бухти та ховати їх у Новоросійську, а наша держава відновила «зерновий коридор».

Наразі Служба безпеки України використовує два типи морських дронів – «Sea Baby» та «Мамай», – постійно вдосконалюючи їх та адаптуючи для виконання різних бойових завдань. Порівняно з першими прототипами, нинішні моделі цих безпілотників мають вдосконалені технічні характеристики, більшу бойову та маневрену спроможність.

Особливістю сучасного «Sea Baby» є те, що він може використовуватися не тільки як дрон-камікадзе для враження ворожих об'єктів, а як багатоцільова платформа – для дистанційного мінування, ведення морського бою тощо.

Наприклад, у 2024 році СБУ почала встановлювати на «Sea baby» РСЗВ «Град», а також крупнокаліберні кулемети із балістичними програмами автоматичного наведення та автозахоплення цілей. І фактично наприкінці року протестувала ще один спосіб використання дронів: кілька «Sea Baby» вступили у морський бій із російськими вертольотами, літаками та патрульними катерами «Раптор», коли ті намагалися їх знешкодити.

Перехоплений СБУ російський радіообмін засвідчив, що на бортах вертольотів були втрати, а самі вони отримали значні пошкодження та повністю виведені з ладу.

БЕЗПІЛОТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ПОЛІ БОЮ І В ТИЛУ ВОРОГА

Для ефективного використання безпілотних технологій на лінії фронту і в тилу ворога Службою безпеки України були розроблені власні унікальні методики і тактики. Вони передбачають застосування різних типів БпЛА та боєприпасів до них для чітко визначених дистанцій і цілей, а також якісну підготовку відповідних команд управління.

Зокрема, на лінії бойового зіткнення дистанції для роботи дронами розподілені таким чином: до 20 км, від 20 до 40 км, від 40 до 80 км, від 80 і до 120 км. А для ураження військових об'єктів на відстані понад 120 км бійці СБУ використовують далекобійні дрони.

Також СБУ працює над використанням штучного інтелекту для програмування дронів, щоб вони могли самостійно відстежити і вразити ціль навіть у нестандартних умовах, таких, як втрата зв'язку з пілотом, складний рельєф тощо.

Розвиваючи безпілотні технології, спецслужба працює не тільки над покращенням їхніх технічних характеристик, а й над вдосконаленням всієї екосистеми. Адже під час планування та реалізації спецопераций, особливо у форматі deep strike, кожен елемент є важливим: якісна розвідка і дорозвідка, масоване технічне проникнення і вивчення об'єкта, синхронізація команд управління і таймінгу пусків дронів, безперешкодне проходження власних систем протиповітряної оборони і виснаження ворожих систем ППО хибними цілями.

СПЕЦОПЕРАЦІЯ «ПАВУТИНА»

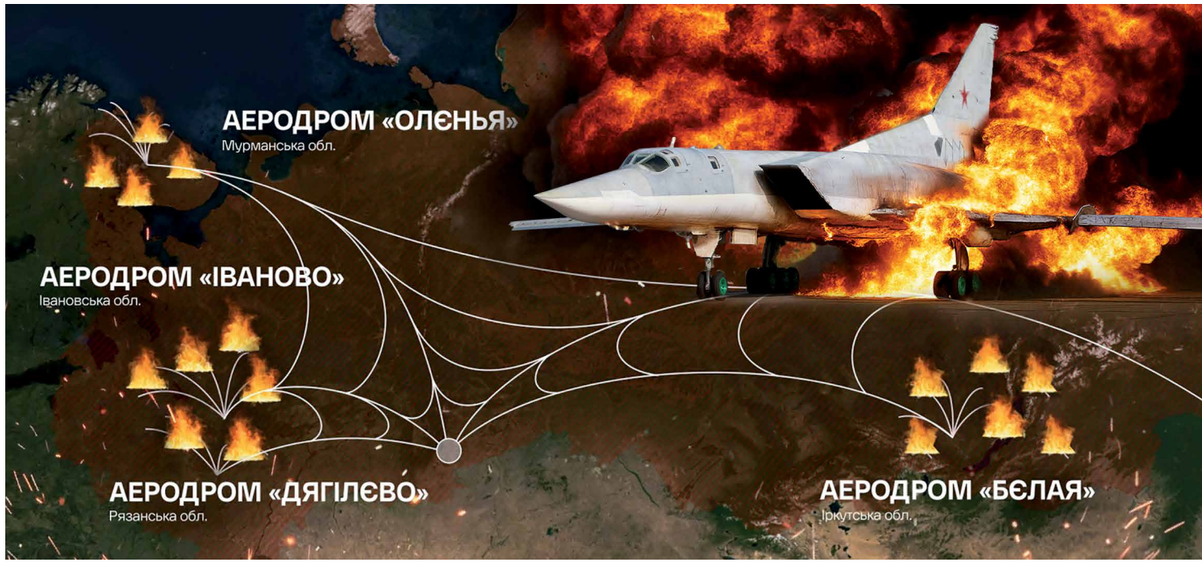

З допомогою безпілотних технологій 1 червня 2025 року Служба безпеки України провела безпрецедентну та унікальну спецоперацію «Павутина» з одночасного ураження чотирьох військових аеродромів у тилу рф, де дислокується ворожа стратегічна авіація.

Унаслідок ударів дронами було уражено 41 літак, серед яких: А-50, Ту-95, Ту-22 М3 і Ту-160.

Робочу команду СБУ, яка готувала спецоперацію «Павутина» понад півтора року, очолював Голова спецслужби, генерал-лейтенант Василь Малюк. А її хід контролював особисто Президент України, Верховний Головнокомандувач Володимир Зеленський.

У результаті дрони СБУ відпрацювали цілі на основних аеродромах базування рф – «Бєлая», «Дягілєво», «Олєнья» та «Іваново». І завдяки задуму одномоментно вдалося вразити найбільшу кількість ворожої авіації – 34% стратегічних носіїв крилатих ракет. Орієнтовна вартість ураженої авіатехніки сягає понад 7 млрд доларів США.

«Найголовніше, що ви довели блискучою операцією «Павутина», – війна завдає відчутних збитків і втрат зокрема й агресору, і саме це є відновленням справедливості, і саме це є примусом до справжнього миру. росія відчуває, що вона робить і за що несе відповідальність, саме тоді, коли ви та інші наші воїни діють», – наголосив Президент України Володимир Зеленський.

За реалізацію цієї спецоперації Глава Держави вручив нагороди співробітникам СБУ, у тому числі і звання Героя України одному з воїнів.

Спецоперація «Павутина» відбувалася одночасно у трьох часових поясах і була надскладною з логістичної точки зору.

Так, спочатку СБУ переправила до росії FPV-дрони, а згодом – модульні дерев'яні будиночки. Вже на території рф дрони були заховані під дахи будиночків, розміщених на вантажних авто. У потрібний момент дахи будинків дистанційно відкрили, а дрони полетіли вражати визначені цілі – російські бомбардувальники.

Під час проведення операції було застосовано сучасну технологію керування БпЛА, яка поєднує автономні алгоритми штучного інтелекту та ручне втручання оператора. Зокрема, частина БпЛА у зв'язку із втратою сигналу переходила на виконання місії з використанням штучного інтелекту за завчасно спланованим маршрутом. А після наближення і контакту до конкретно

визначеної цілі автоматично спрацьовувала бойова частина.

Всі учасники, які були задіяні в «Павутині», залишили територію рф і перебувають в Україні.

«Згідно із законами та звичаями війни ми відпрацювали абсолютно законні цілі – військові аеродроми та авіацію, яка бомбардує наші мирні міста. Тож з нашого боку відбувається реальна демілітаризація рф, адже ми знищуємо саме військові цілі. І наші удари триватимуть рівно стільки, скільки рф тероризуватиме українців ракетами і шахедами», – наголосив Голова СБУ Василь Малюк.

Вже наступного дня Генеральний штаб Збройних сил України підтвердив, що внаслідок спецоперації «Павутина» було уражено 41 військовий літак рф. У тому числі – два літаки дальнього радіолокаційного стеження А-50 на аеродромі «Іваново». Вартість кожного з них сягає понад $300 млн.

Міжнародні партнери України високо оцінили «Павутину» і підтвердили враження СБУ понад 40 літаків. Так, у керівництві Північноатлантичного альянсу відзначили, що це була «найуспішніша операція» України проти російської стратегічної авіації і вона матиме критичний вплив на спроможності рф.

ТРЕТІЙ ПІДРИВ КРИМСЬКОГО МОСТУ

Після двох уражень Кримського мосту – за допомогою вибухівки у жовтні 2022 року та завдяки морським дронам у липні 2023 року – Служба безпеки реалізувала нову унікальну спецоперацію. І втретє вразила Кримський міст – цього разу під водою.

Підготовка операції тривала декілька місяців. Її планування та проведення координував Голова СБУ Василь Малюк.

Агенти СБУ замінували опори незаконно збудованого моста, і 3 червня 2025 року о 4:44 ранку без жодних жертв серед цивільного населення перший вибуховий пристрій був активований.

Підводні опори мосту було пошкоджено на рівні дна внаслідок спрацювання 1100 кг вибухівки в тротиловому еквіваленті. Фактично міст перебуває в аварійному стані і не використовується ворогом для поставок зброї на фронт.

Ця спецоперація вкотре підтвердила високий рівень підготовки та ефективності Служби безпеки України у протистоянні російській агресії. І надалі засвідчує, що жоден об'єкт, який використовується окупантами для війни, не залишиться поза увагою Сил безпеки та оборони України.

ДРОННО-ШТУРМОВІ ОПЕРАЦІЇ

Ще одним вдалим військовим рішенням, випробуваним СБУ в бою на окремих ділянках фронту, є здійснення дронно-штурмових операцій. Вони проводяться у тісній взаємодії між СБУ та іншими підрозділами Сил оборони, дозволяючи здійснювати високоточне ураження ворожих цілей з мінімальними ризиками для українських захисників.

Прикладом такої дронно-штурмової операції стало захоплення спецпризначенцями СБУ опорного пункту ворога біля населеного пункту Свердлікове на Курщині в серпні 2024 року. Це було професійно побудоване і підготовлене укріплення з протяжністю підземних тунелів понад 1 км. Для його взяття використовувалися FPV-дрони, які протягом доби атакували бункер, наземні роботизовані системи, а на останньому етапі – штурмові групи ЦСО «А» СБУ.

Завдяки продуманій стратегії та скоординованим діям під час бою спецоперація пройшла успішно і з мінімальними втратами.

У результаті спецпризначенці СБУ взяли в полон понад сотню російських військовополонених, серед яких були офіцери, а також бойовики з підрозділу «Ахмат». Згодом вони поповнили обмінний фонд, що дозволило активізувати обміни та повернути з російського полону українських захисників.

Таким чином, розвиток і інновації не лише підвищують ефективність підрозділів спецслужби, а й дають можливість швидко адаптуватися та оперативно реагувати на сучасні виклики і загрози, знижувати ризики для особового складу та здобувати стратегічну перевагу на полі бою.

КОНТРРОЗВІДКА

Контррозвідувальна діяльність – основа забезпечення державної безпеки. СБУ регулярно виявляє та успішно припиняє спроби російських спецслужб, спрямовані на дестабілізацію ситуації всередині нашої держави.

Щоб завжди бути на крок попереду ворога, українська спецслужба постійно вдосконалює способи і методи діяльності, спираючись на здобутий досвід і враховуючи розвиток технологій та методології здійснення противником своєї підривної діяльності.

Контррозвідка СБУ працює в режимі 24/7, хоча її робота у більшості випадків залишається невидимою для суспільства.

У 2024 році ключовими викликами і загрозами для державної безпеки України залишалися активні дії російських спецслужб, спрямовані передусім на повалення конституційного ладу або державної влади, зниження оборонного та економічного потенціалу, внутрішню дестабілізацію, схиляння суспільства до капітуляції перед рф і підрив усіх складових стійкості нашої держави у відсічі агресору.

Визначальними завданнями контррозвідки СБУ в умовах війни стала протидія розвідувально-підривній діяльності та посяганням іноземної розвідки та спецслужб, зокрема викриття ворожої агентури, шпигунів, зрадників і колаборантів.

Боротьба з внутрішнім ворогом – важливий фронт діяльності української спецслужби. З цією метою СБУ застосовує весь спектр контррозвідувальних спроможностей.

ВИКРИТТЯ АГЕНТУРНИХ МЕРЕЖ

Однією з ключових передумов ефективності контррозвідки є робота на випередження.

Протягом 2024 року контррозвідка СБУ викрила 47 агентурних мереж ворога, до яких входило 267 осіб. Їх завданнями були:

- проведення агентурної та технічної розвідки;
- здійснення диверсій і терактів;
- інформаційно-пропагандистська діяльність.

Найактивніше ворог створював свої агентурні мережі в Київській, Одеській, Дніпропетровській, Запорізькій, Донецькій, Харківській, Чернігівській, Миколаївській, Сумській та Херсонській областях, забезпечуючи фінансування та підтримку для майбутніх масштабних спецоперацій.

До участі в цих мережах спецслужби рф традиційно намагалися залучити, зокрема, й чиновників і високопосадовців, використовуючи доступ до «чутливої» та секретної інформації.

Та попри те, що упродовж повномасштабної війни ворог робить постійні спроби наростити власні агентурні спроможності, СБУ швидко адаптується до нових викликів, виявляє та протидіє абсолютно різним спрямуванням російських спецслужб.

Так, у травні 2024 року контррозвідка та слідчі Служби безпеки України зірвали плани 5 служби фсб рф із ліквідації Президента України, начальника ГУР МОУ та інших представників вищого військово-політичного керівництва держави. Реалізувати плани мала агентурна мережа, до складу якої входили двоє полковників УДО, які передавали секретну інформацію ворогу та були залучені до спецоперації фсб рф із ліквідації українських посадовців за допомогою ракет і FPV-дрону.

У липні 2024 року контррозвідка СБУ нейтралізувала масштабну агентурну мережу фсб рф, яка готувала ракетно-бомбові та дронові удари рф по шести регіонах України. Одночасно затримано

9 російських агентів у Дніпрі, Запоріжжі та Сумах, а також у Донецькій, Одеській та Кіровоградській областях, які «замикалися» на одного кадрового співробітника фсб. Агенти кожен у своєму регіоні виконували різні функції: встановлювали локації ППО та ключових електропідстанцій для коригування російських обстрілів, розвідували місця зосередження особового складу та військової техніки, розташування укріпрайонів та вогневих позицій артилерії ЗСУ, відстежували рух ешелонів ЗСУ у напрямку східного фронту, фіксували наслідки атак рф на об'єкти енергетики.

У грудні 2024 року військова контррозвідка СБУ нейтралізувала масштабну агентурну мережу гру зс рф. Зловмисники шпигували за Силами оборони одразу в п'ятьох регіонах України та збирали інформацію щодо Оперативного командування «Схід» СВ ЗСУ, бойової авіації (літаків F-16) та авіаційної інфраструктури, дислокації підрозділів СОУ, структур, залучених до виробництва РЕБ для протидії БпЛА.

Крім того, контррозвідка СБУ викрила агентурну групу гру рф, яка шпигувала за підрозділами ЗСУ на Запоріжжі. Російськими агентами виявилися двоє мешканців обласного центру, зокрема співробітниця стратегічного оборонного заводу. Зловмисники готували координати для повітряних ударів рф по системах ППО, пунктах дислокації Сил оборони та підприємств оборонно-промислового комплексу, а жінка також звітувала про ракетні ураження підприємства, на якому працювала.

Також у результаті багатоетапної спецоперації у Харкові СБУ затримано інженерів-проєктувальників, які за винагороду в криптовалюті допомагали підключити Запорізьку АЕС до «Росатома». На замовлення корпорації з рф вони розробляли науково-дослідну та проєктну документацію для модернізації російських атомних станцій, зокрема Курської, Ростовської, Нововоронезької та Балаковської. У подальшому фігуранти справи мали допомогти окупантам повністю інтегрувати Запорізьку атомну електростанцію до енергетичної системи рф.

ВИКРИТТЯ ЗРАДНИКІВ І ШПИГУНІВ

Протидія внутрішньому ворогу, зокрема викриття зрадників і шпигунів, – це ще один важливий фронт діяльності української спецслужби. З цією метою СБУ застосовує весь спектр контррозвідувальних спроможностей. І наразі вже виконала значну роботу, щоб вичистити ворожу агентуру з усіх сфер життя – з органів влади, військових структур, церковного середовища, зі стратегічних галузей економіки тощо.

Так, протягом 2024 року підрозділами СБУ розпочато досудове розслідування:

- 1122 кримінальних проваджень за ст. 111 ККУ (державна зрада),
- 31 кримінального провадження за ст. 114 ККУ (шпигунство).

Для прикладу, за матеріалами СБУ громадянку України, яка добровільно обійняла посаду «заступника голови уряду «лнр», визнано винною у державній зраді та колабораціонізмі і призначено покарання (заочно) у виді позбавлення волі відповідно на строк 15 років із конфіскацією всього майна, і на строк 10 років із позбавленням права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Робота з очищення країни від внутрішнього ворога триває й надалі. Особливу увагу СБУ приділяє протидії загрозам, пов'язаним із ворожим проникненням і вербуванням у підрозділах Сил безпеки і оборони України. І в більшості випадків йдеться про превентивне виявлення подібних ризиків.

Один із прикладів: співробітники СБУ затримали на державній зраді колишніх поліцейських, які збирали інформацію про розташування Сил оборони та підприємств із виготовлення БпЛА у Києві. Один із них також проводив онлайн-тренування ворожих спецпідрозділів «Ахмат» і «Вагнер» та здійснював пошук останків військовослужбовців рф на території Київської області.

Надзвичайно важливим є внутрішнє очищення самої Служби від будь-якого російського впливу. Цей напрям є одним із головних пріоритетів Голови СБУ Василя Малюка. Тож він особисто

координував спецоперації із викриття та затримання топових зрадників у лавах спецслужби – колишнього очільника Головного управління СБУ в Криму Олега Кулініча (2022 р.) і екскерівника Штабу АТЦ Дмитра Козюри (2025 р.).

Встановлено, що останній, зокрема, був завербований фсб ще у 2018 році. Протягом певного часу фігурант із міркувань безпеки був «законсервований» російськими кураторами та не здійснював активної шпигунської діяльності. Однак наприкінці грудня 2024 року фсб поновила з ним контакти.

На той момент співробітники внутрішньої безпеки СБУ вже тримали зрадника під оперативним контролем. Щоб унеможливити завдання шкоди державній безпеці України, йому було обмежено доступ до дійсно важливих даних. Натомість СБУ використала зрадника у контррозвідувальній грі: через нього насичувала ворога великим масивом дезінформації.

«Така спецоперація демонструє, що СБУ здатна оперативно реагувати на загрози та ефективно протидіяти ворогу. З початку повномасштабного вторгнення ми провели серйозний процес очищення, який триває і досі. Робимо все, аби захистити нашу державу від внутрішніх і зовнішніх ворогів», – заявив Голова СБУ Василь Малюк.

Зокрема, за останні роки Служба безпеки України кардинально змінила підходи до кадрової політики: посилила багаторівневу внутрішню систему контролю та власної безпеки, зосередивши увагу на превентивному виявленні ризиків ще на етапі добору кандидатів.

Запроваджені заходи фактично унеможливлюють проникнення ворожої агентури до лав української спецслужби. Використання всіх можливих інструментів посилення інституційної спроможності дозволяє СБУ ефективно реалізовувати бойові, контррозвідувальні та спеціальні завдання.

ЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Одним із пріоритетів безпекової політики Служби безпеки під час війни залишається захист об'єктів критичної інфраструктури (ОКІ) та державних стратегічних ресурсів. Адже сьогодні саме енергетичні мережі, транспортні магістралі, комунальні системи, підприємства військово-промислового комплексу, ланцюги постачання, а також інші ключові галузі визначають здатність держави функціонувати, підтримувати економічну стабільність і забезпечувати життєдіяльність населення.

Захист цих об'єктів передбачає не тільки фізичну охорону, кібербезпеку, а й інтелектуальний захист на всіх рівнях. У цьому контексті критичну роль відіграє контррозвідувальний захист.

З боку СБУ йдеться про своєчасне виявлення та ліквідацію мереж інформаторів і навідників, які з різних причин (особистих чи фінансових) передавали ворогу інформацію про об'єкти критичної інфраструктури. У більшості випадків спецслужбі вдалося запобігти настанню катастрофічних наслідків, які б вплинули на функціонування ОКІ.

Наприклад, СБУ було викрито працівника Укрзалізниці, який наводив удари рф по військовій і критичній інфраструктурі на Дніпропетровщині. Основними цілями ворога були залізничні вузли, які використовуються для перевезення важкого озброєння та боєприпасів на передову. Також окупантів цікавили місця зосередження особового складу та військової техніки українських військ, які залучені до бойових завдань. За даними слідства 39-річний залізничник потрапив у поле зору окупантів через свої коментарі у прокремлівських Telegram-каналах, де схвалював війну рф проти України. Зловмисника засуджено до довічного ув'язнення.

ПРОТИДІЯ ВЕРБУВАННЮ

Упродовж 2024 року Служба безпеки України організувала ефективну протидію ще одній загрозливій тенденції – дистанційному залученню ворогом до співпраці громадян України, у тому числі соціально незахищених категорій – молоді і неповнолітніх. Для початкового вербування спецслужби рф використовують сайти для «легкого заробітку», соціальні мережі та месенджери, а надалі – тактику поступового втягування у протиправну діяльність, шантажу, погроз тощо.

Завербованих таким чином осіб російські спецслужби залучають до диверсійної та терористичної діяльності. Зокрема, до підпалів майна військовослужбовців складових Сил безпеки та оборони України та об'єктів інфраструктури, а також до встановлення саморобних вибухових пристроїв з метою посягання на життя військовослужбовців і поліцейських.

Служба безпеки одразу встановила чіткий зв'язок подібних злочинів зі спецслужбами рф: вербуванням громадян для диверсійної роботи в Україні займається окремий відділ у структурі фсб.

Станом на квітень 2025 року, СБУ разом із Нацполіцією викрили вже понад 600 зловмисників, які вчиняли підпали автівок військових, об'єктів Укрзалізниці чи підриви вибухівки біля ТЦК. Фактично немає жодного випадку, щоб виконавці цих злочинів залишилися не встановленими. Більше того – суди вже почали виносити обвинувальні вироки у таких справах.

Щоб запобігти вербуванню підлітків, СБУ спільно з Нацполом розгорнули велику інформаційну кампанію «Спали» ФСБешника». Активна просвітницька робота ведеться по всій Україні. Вона включає відеоролики, соцмережі, рекламу в кінотеатрах, зовнішню рекламу тощо.

Також у грудні 2024 року СБУ створила спеціальний чатбот – t.me/spaly_fsb_bot, – куди можна повідомити про спроби вербування. Також це можна зробити за телефоном гарячої лінії СБУ - 0 800 501 482.

За 6 місяців роботи чатботу на нього вже надійшло майже 7 тис. повідомлень. Служба безпеки ретельно аналізує та опрацьовує всю отриману інформацію.

Також у травні 2025 року СБУ спільно з ювенальною поліцією розпочала серію зустрічей безпосередньо в школах і коледжах, щоб напряму пояснювати підліткам, що робити, коли їх вербують.

Адже наразі ворог використовує нову тактику: влаштовує дистанційний підрив СВП разом із виконавцем, який цю вибухівку встановив. Фактично, російські спецслужби ліквідовують завербованого агента «втемну», щоб прибрати свідка злочину і не виплачувати йому обіцяні гроші

ОХОРОНА ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

В умовах збройної агресії рф важливість охорони державної таємниці є необхідною передумовою для збереження обороноздатності та стійкості України. Саме тому одним із основних завдань СБУ є попередження, локалізація та блокування каналів можливого витоку секретної інформації.

Зокрема, СБУ здійснюються відповідні перевірки надійності осіб, які претендують на оформлення допуску до державної таємниці. Основною метою є виявлення осіб, які мають обставини, що можуть бути використані спецслужбами країни-агресора для проведення розвідувально-диверсійних заходів. Лише протягом 2024 року було відмовлено в наданні допуску до державної таємниці понад 2,5 тис. громадян.

Для усунення причин і умов, що призводять до вчинення правопорушень у сфері охорони державної таємниці, в 2024 році Службою безпеки було проведено понад 1,7 тис. профілактичних заходів. До адміністративної відповідальності притягнуто близько 900 посадових осіб, що дозволило усунути передумови до витоку секретної інформації.

СБУ активно працює над удосконаленням законодавства в інтересах посилення захисту секретної та «чутливої» інформації. За підтримки Верховної Ради України ініційовано низку змін до нормативно-правових актів, що регулюють питання охорони державної таємниці, з урахуванням актуальних безпекових загроз. Під час воєнного стану в Україні суттєво посилено охорону державної таємниці та засекречування інформації про об'єкти критичної інфраструктури (ОКІ), які є пріоритетними цілями для ворога.

ПРОТИДІЯ ТЕРОРИСТИЧНІЙ І ДИВЕРСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

З початком повномасштабного вторгнення рф в Україну війна триває не лише безпосередньо на лінії фронту, а й у відносно тилових регіонах нашої держави. Йдеться про ракетні обстріли, атаки шахедів, а також про активізацію терористично-диверсійної діяльності з боку ворога.

Стримуванню цієї загрози Служба безпеки України приділяє значну увагу, адже методи роботи російських спецслужб можуть завдати значної шкоди життю та здоров'ю громадян.

І наразі СБУ своєчасно виявляє факти підготовки терактів і диверсій – зазвичай ще до того, як вони відбудуться, локалізує підозрілу активність при перших її ознаках, швидко реагує на нові тактики ворога.

Це системна робота, для підсилення якої СБУ регулярно:

- вдосконалює реагування оперативних груп;
- впроваджує нові стандарти координації на місцях, що дозволяє суттєво скоротити час реагування на потенційні загрози;
- реалізує комплекс заходів із запобігання загрозам на рівні регіонів;
- розвиває систему громадської взаємодії;
- активно співпрацює з органами місцевого самоврядування.

Цілеспрямована робота дала конкретні результати. Протягом 2024 року Служба безпеки України розкрила та запобігла десяткам випадків підготовки терактів, виявила і затримала сотні осіб, причетних до диверсійної діяльності, знешкодила велику кількість схронів зі зброєю, вибухівкою та засобами ураження.

Так, основними об'єктами терактів і диверсій є транспортні засоби, об'єкти залізничної інфраструктури, адміністративні будівлі (ТЦК, відділи Національної поліції), об'єкти енергетичної інфраструктури, мережі зв'язку та поштові відділення тощо. Значна частина подібних злочинів здійснюється із залученням агентурних мереж, а не поодиноких виконавців.

Таким чином, у результаті багатоетапної спецоперації контррозвідка СБУ запобігла чотирьом терактам у Києві, які мали відбутися 9 травня. Контррозвідники затримали «на гарячому» агентів російського гру, які встановлювали вибухові пристрої, замасковані в упаковки з-під чаю, у будівельних гіпермаркетах відомої мережі та біля одного із кафе (вибухові пристрої планувалось закласти у запарковану поруч автівку). Російське гру хотіло дестабілізувати ситуацію в Україні, а також надіслати сигнал у символічний для них День перемоги про нібито наявність у Києві російського підпілля, яке чекає приходу «руського міра».

СБУ та Національна поліція запобігли кривавому теракту в Києві, який також планувало російське гру. Дистанційно завербована 20-річна мешканка Запоріжжя та її 26-річний співмешканець мали підготувати саморобний вибуховий пристрій та підірвати його в одному із багатолюдних місць столиці. Перед вчиненням теракту обидва фігуранти мали виконати «контрольне» завдання – підпалити декілька одиниць військової техніки ЗСУ в районі Запоріжжя. Однак контррозвідники СБУ затримали обох зрадників «на гарячому», коли ті намагалися підпалити БМП.

Крім того, СБУ нейтралізувала оперативно-бойову групу російського гру, яка вчиняла теракти у прифронтовому Харкові, шпигувала за підрозділами Сил оборони та готувала нові теракти. До складу ворожого осередку входило четверо місцевих жителів: харківський інженер-програміст, колишній військовий і двоє безробітних. Діяльність групи координував бойовик «спецназу днр», який воює проти України на східному фронті та співпрацює з російським гру. Також фігуранти отримали завдання відслідкувати та пустити під укіс залізничний потяг, який перевозив військову техніку ЗСУ на передову.

А в грудні 2024 року контррозвідка запобігла теракту у Київській області в будівлі, де дислокується один із підрозділів Сил оборони. Було затримано неповнолітнього виконавця теракту, який мав перевдягнутися у військову форму українського зразка і доставити саморобний вибуховий пристрій до приміщення, а також 2 агентів спецслужб рф, які виготовляли вибухівку та закладали її у сховок. Пересування виконавця ворог відстежував у режимі онлайн і планував підірвати вибухівку відразу після його заходу в приміщення.

Так, протягом 2024 року за ознаками вчинення злочинів, пов'язаних із терористичною діяльністю, фінансуванням тероризму, СБУ розпочала 196 кримінальних проваджень і 146 – за фактами вчинення диверсій.

Ці розслідування – не лише доказ ефективності роботи СБУ, а й індикатор змін у підходах до безпеки всередині країни. Успішно задокументовані та передані до суду справи, результативні вироки, ліквідовані ворожі агентурні мережі – усе це свідчить про якісний рівень аналітики, оперативної реакції та юридичного супроводу.

Також Служба безпеки України вживає комплексних заходів для протидії протиправній діяльності міжнародних терористичних організацій (МТО), незаконних збройних формувань (НЗФ), релігійно-екстремістських організацій і груп (РЕО).

Зокрема, у рамках міжнародної взаємодії СБУ з Федеральним управлінням кримінальної поліції Німеччини реалізовано комплекс процесуальних дій за двома міжнародними слідчими справами «BURAN» та «VITTER». У результаті вжитих заходів на території ЄС затримано 13 учасників МТО «ІД» та «ІДВХ».

Подальший розвиток контрдиверсійної і контртерористичної системи в Україні має відбуватися, зокрема, за напрямами посилення координації суб'єктів боротьби з тероризмом, а також розширення міжнародного співробітництва у сфері протидії тероризму та його фінансуванню.

Важливим фактором також залишається й робота з громадянами – формування культури безпеки, навичок спостереження, підозрілості без паніки, чітке розуміння алгоритму дій в разі виявлення підозрілих предметів і підозрілої поведінки з боку окремих суб'єктів та близьких осіб.

ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

В умовах війни основною загрозою національній державності України є збройна агресія рф та підривна діяльність ворожих спецслужб. Посягання на конституційний лад, спроби повалення державної влади, розпалювання релігійних конфліктів та ворожнечі, деструктивна пропаганда та поширення сепаратистських настроїв – усе це є актуальними викликами для нашої держави загалом, і для СБУ, зокрема.

Такі загрози не завжди мають форму відкритої агресії, а часто є прихованими чи законспірованими (агентурні мережі, інформаційно-психологічні операції, проникнення у владні структури, пропагандистські кампанії тощо).

Служба безпеки має чималий досвід протидії різним формам підривної діяльності з боку рф, яка може проявлятися, починаючи від поширення дезінформації і до відкритої співпраці з ворогом (передавання розвідданих чи участь у роботі окупаційних адміністрацій).

Протягом 2024 року підрозділами СБУ викрито та припинено підривну діяльність на шкоду нашій державі, за результатами чого розпочато досудове розслідування в кримінальних провадженнях за фактами вчинення таких злочинів:

- повалення конституційного ладу або захоплення державної влади – 72;
- посягання на територіальну цілісність і недоторканність України – 285;
- колабораційна діяльність – 2 173;
- пособництво державі-агресору – 430.

Один із прикладів протидії ворогу: СБУ нейтралізувала оперативно-бойовий підрозділ воєнної розвідки рф, до складу якого входило 28 осіб. Його завданням було захоплення влади у м. Одеса. Затримано організаторів та пособників, вилучено значний арсенал вогнепальної зброї та вибухівки, грошові кошти, а також методичні посібники з диверсійно-розвідувальної діяльності. Повідомлено про підозру 12 особам. Двоє з них уже отримали справедливі вироки суду.

Важливою складовою захисту національної державності є протидія кремлівській пропаганді у національному інформаційному просторі. У цьому контексті Служба безпеки викриває та блокує поширення ворожих наративів, фейкових новин, а також використання так званих ботоферм – автоматизованих мереж фейкових акаунтів, які спрямовані на розхитування суспільства і послаблення довіри до державних інституцій.

Так, до 5 років позбавлення волі засуджено громадянина України за вчинення злочинів, передбачених частинами 2, 3 ст. 109 та частинами 2, 3 ст. 436-2 Кримінального кодексу. Чоловік створив та адміністрував Telegram- та YouTube-канали, на яких поширював антисемітські публікації зі звинуваченнями євреїв у розв'язуванні війни, заклики до боротьби з «фашистським режимом» та збройного повалення влади в Україні.

Також СБУ здійснює комплексні заходи щодо притягнення до відповідальності представників країни-агресора за посягання на основи державного ладу в Україні. Так, 14 депутатів державної думи рф визнано винними (заочно) та призначено кожному покарання у виді 15 років позбавлення волі з конфіскацією усього майна за посягання на територіальну цілісність та недоторканність України.

Серед іншого, СБУ активно працює і над нейтралізацією проросійських рухів всередині нашої держави, які за планом кремля мали стати «п'ятою колоною», що допомогла б окупантам.

Використання політичних партій, як і церковного впливу, є однією з тактик гібридної війни, спрямованих на послаблення внутрішньої стабільності та розкол українського суспільства. Політичні партії, церква та громадські рухи часто стають небезпечним знаряддям у руках ворога, оскільки через них також здійснюється просування проросійських наративів і дезінформації.

Упродовж 2024 року з метою захисту національної державності України в судовому порядку заборонено діяльність п'яти політичних партій («Соціал-патріотична асамблея слов'ян» (СПАС), «Наш край», «Слава», «Слов'янська партія», «Гарант»), а також трьох громадських організацій (Всеукраїнська спілка громадських об'єднань «Об'єднання організацій співвітчизників «Руська співдружність», Військо вірних козаків чорноморських ім. Гетьмана Б. Хмельницького, Всеукраїнський рух по боротьбі з фашизмом «Патріоти – за життя»).

У 2024 році до Переліку політичних партій і громадських організацій-нерезидентів України, що створюють загрозу національній безпеці, внесено дві іноземні проросійські політичні партії (угорська «Наша Батьківщина» та сербська «Сербські праві»), а також російське громадське об'єднання «Благодійний фонд «Гольфстрім», яке діє на тимчасово окупованих територіях окремих областей України.

Крім того, СБУ заблокувала деструктивну діяльність низки активістів рухів псевдонародовладдя. Зокрема, керівника ГО «Російська громада Полтавщини» та Полтавського обласного відділення всеукраїнської ГО «Руська рада України» визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 111, частинами 2, 3 ст. 436-2 Кримінального кодексу, та призначено покарання у виді 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Також співробітники СБУ розшукали й затримали фігуранта кримінального провадження – одного з лідерів «народовладдя», послідовника сепаратиста А. Балахніна і водночас керівника обласного осередку «Журналісти Стремоусова». Він переховувався від органів досудового розслідування та суду. Його було визнано винним за ч. 2 ст. 436-2 Кримінального кодексу та засуджено до 3 років позбавлення волі.

Захист національної державності залишається пріоритетом для Служби безпеки України. А важливим елементом подальшого зміцнення цього напряму є впровадження проактивного підходу реагування на нові виклики і загрози, використання сучасних технологій для моніторингу, аналізу й протидії маніпуляціям та інформаційним впливам, посилення співпраці з міжнародними партнерами.

КІБЕРБЕЗПЕКА

У сучасному світі процеси глобальної діджиталізації дозволяють полегшити повсякденне життя громадян, але водночас можуть створити серйозні ризики для національної безпеки держави. З такими викликами зіштовхнулася і Україна, особливо у 2022 році, коли кібератаки, кіберінциденти, інформаційно-психологічні операції, дезінформація, пропаганда та інші засоби впливу стали невід'ємною частиною війни, яку розв'язала рф.

Адже військові операції ворога часто супроводжуються масованими кібератаками, спрямованими на дестабілізацію держави зсередини. А відтак, основні зусилля кіберфахівців СБУ у 2024 році були спрямовані на протидію технічним проникненням спецслужб рф до комп'ютерних мереж органів державної влади, автоматизованих систем обробки інформації та каналів зв'язку військових підрозділів, кіберзахист об'єктів критичної інфраструктури та державних інформаційних систем.

Загалом протягом минулого року кіберфахівці СБУ нейтралізували майже 3 тис. кібератак і кіберінцидентів, об'єктами яких, зокрема, були сектор оборони, центральні органи виконавчої влади, транспортні та логістичні компанії, об'єкти енергетики та життєзабезпечення, електронні комунікаційні мережі тощо.

Розслідування подібних кібератак і притягнення винних до відповідальності є важливою частиною діяльності Департаменту кібербезпеки СБУ.

Так, за матеріалами ДКІБ, у 2024 році заочні тюремні вироки отримали двоє хакерів із відомого угруповання «Armagedon», яке здійснило понад 5 тис. кібератак стосовно України. Найбільша кількість атак припала на електронні системи Міністерства закордонних справ та Міністерства економічного розвитку України. Їх метою було отримання доступу до системи електронного документообігу та серверів урядових структур нашої держави.

Також протягом 2024 року Службою безпеки ліквідовано 10 масштабних ботоферм, які використовувалися для анонімного поширення в Інтернеті спеціально підготовлених матеріалів, спрямованих на дискредитацію української влади, виправдовування збройної агресії рф проти України, поширення проросійських наративів тощо.

Для отримання розвідувальної інформації та завдання максимальної шкоди українській інформаційній інфраструктурі противник залучає значну кількість сил і засобів (вузькоспеціалізованих та високопрофесійних ІТ-фахівців з числа кадрового складу гу гш зс рф, фсб рф та афілійованих хакерських угруповань), використовує увесь наявний кіберарсенал.

Відповідно одним із важливих завдань СБУ є протидія технічній розвідці, яку веде ворог, щоб здобути інформацію про стратегічні плани, місця дислокації військових сил, ланцюги постачання та виробничі потужності, що виготовляють озброєння, а також, щоб встановити контроль за електронними мережами Сил оборони України та персональними мобільними пристроями їх представників.

Щоб запобігти подібним проникненням, кіберфахівці СБУ працюють безпосередньо з підрозділами Сил оборони на лінії фронту. Також вони беруть активну участь у виявленні та знищенні ворожих систем РЕБ/РЕР і пунктів управління БпЛА.

Кіберфахівці Служби безпеки України активно та ефективно взаємодіють з фахівцями спецслужб і правоохоронних органів країн-партнерів з метою протидії та припинення діяльності міжнародних хакерських злочинних угруповань.

Прикладом такої співпраці є проведення співробітниками СБУ спільно з партнерськими спецслужбами міжнародної спеціальної кібероперації «EndGame». Загалом було викрито понад 30 учасників транснаціональних хакерських угруповань, у тому числі російських «BlackBasta», «Revil» та «Conti», які вимагали гроші з представників західних корпорацій на суму в декілька десятків мільйонів доларів США. Припинено розробку та поширення шкідливого програмного забезпечення, вилучено понад 90 серверів і заблоковано більше 1 000 доменів, які використовувалися хакерами.

Вагомим здобутком на кіберфронті є спільна спецоперація кіберпідрозділу СБУ та правоохоронців із 13 країн щодо діяльності групи кіберзлочинців «LockBit». Завдяки скоординованим діям, підтриманим Євроюстом та Європолом, злочинцям завдано серйозного удару – у ході обшуків отримано доступ та знищено значну частину інфраструктури угруповання, видалено інформацію з серверів і заблоковано криптовалютні рахунки.

Водночас кіберфахівці СБУ на постійній основі моніторять і нейтралізують будь-які спроби інформаційного впливу з боку російської агентури. Зокрема, викрито агентурну групу, яка у рамках прокремлівського політичного проєкту «Другая Украина» під кураторством обвинуваченого у державній зраді Віктора Медведчука займалася інформаційними диверсіями проти України. Агенти поширювали відеоконтент, в якому дискредитували Сили оборони, закликали українців скласти зброю і здатися окупантам. Готову медіапродукцію вони пересилали на погодження куратору з росії Денису Жарких – колишньому ведучому на каналах Медведчука, а наразі директору його організації «Другая Украина» у москві.

Таким чином, кіберпідрозділи СБУ роблять вагомий внесок у забезпечення інформаційної та кібербезпеки нашої держави.

САНКЦІЙНА ПОЛІТИКА

Санкційна політика України, розроблена та реалізована у відповідь на агресію рф, є важливим інструментом боротьби з ворогом. Її основна мета – це не лише зниження військового потенціалу, але й ізоляція держави-агресора від стратегічно важливих секторів економіки, блокування її впливу на суспільно-політичні, культурні, інформаційні й інші ключові галузі нашої держави.

У цьому випадку санкції виконують превентивну функцію – позбавляють агресора ресурсу, що використовується у війні проти України.

Закон України «Про санкції» визначає понад 30 видів санкцій, які охоплюють різні сфери, серед яких – блокування активів, обмеження торговельних операцій, припинення транзиту ресурсів територією України, запобігання виведенню капіталів за межі України, анулювання або зупинення ліцензій та інших дозволів, заборона участі у приватизації, оренді державного майна резидентами іноземної держави, користування радіочастотним спектром та поширення медіа на території України тощо.

Зокрема, економічні обмеження спрямовані на блокування доступу до міжнародних фінансових ринків, технологій, енергетичних ресурсів і товарів подвійного призначення.

При цьому такий вид санкцій, як стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави, має винятковий характер та може бути застосований лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів.

СБУ, усвідомлюючи потребу запобігання, невідкладного та ефективного реагування на наявні і потенційні загрози національним інтересам і національній безпеці України, стала

одним із ключових ініціаторів застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій). З цієї метою спецслужба проводить постійну роботу зі збору доказових матеріалів та підготовки санкційних пропозицій.

Загалом від початку повномасштабної війни рішеннями РНБО за ініціативи СБУ застосовано санкції до понад 14,3 тис. суб'єктів, включаючи підприємства, осіб та організації, що підтримують російську агресію або прямо допомагають країні-агресору.

Так, з метою запобігання та припинення вчинення протиправних дій на шкоду Україні з боку іноземних суб'єктів за матеріалами СБУ рішенням ВАКС у 2024 році стягнуто активи в дохід держави на мільярди гривень. Це дозволило суттєво зменшити вплив рф на критично важливі галузі економіки України.

Зокрема, лише активи видобувних підприємств – ТОВ «Миколаївський глиноземний завод», ТОВ «Глухівський кар'єр кварцитів» – підсанкційного російського мільярдера Олега Дерипаски поповнили бюджет держави на загальну суму понад 10 млрд грн.

Рішеннями ВАКС у 2024 році також стягнуто в дохід держави активи російського мільярдера Алішера Усманова, власника металургійного холдингу «USM Holdings» загальною вартістю майже 900 млн грн.

Економічні санкції накладено на корпоративні права російського олігарха Володимира Лук'яненка на низку стратегічних підприємств, зокрема АТ «Насосенергомаш» (90,6% акцій), АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» з випуску устаткування для нафтової, газової, атомної та хімічної промисловості (83,9% акцій), АТ «СМНВО-Інжиніринг» з виробництва гідравлічного та пневматичного устаткування (100% акцій) та фармакологічної компанії ТОВ «Кусум фарм» (50% статутного капіталу). Загальна вартість стягнутих у дохід держави активів сягнула понад 4 млрд грн.

І це лише кілька прикладів, коли завдяки санкціям вдалося заблокувати передумови економічного контролю та ймовірні канали фінансування російськими олігархами розвідувально-підривної діяльності рф і війни проти України: поповнення бюджету, виробництва зброї, підтримки пропаганди тощо.

Важливою складовою цих обмежувальних заходів є боротьба з так званим «тіньовим флотом» росії. Після введення санкцій багато російських суден і судноплавних компаній почали

шукати різноманітні способи, щоб уникнути обмежень. Серед них, зокрема, зміна прапорів і підробка документів. За матеріалами СБУ, було накладено санкції на 116 капітанів цього «тіньового флоту».

Також СБУ ініціювала стягнення в дохід держави майна російського олігарха Олександра Верховського. Він як член ради федерації федеральних зборів рф у 2014 році голосував за введення збройних сил рф на територію України та анексію Криму, а на початку 2023 року заявив про свою підтримку повномасштабного вторгнення рф в Україну.

Санкції, які застосовуються Україною, є не лише внутрішнім механізмом захисту, але й важливим сигналом для міжнародної спільноти. Міністерство закордонних справ активно інформує наших міжнародних партнерів – Європейський Союз, США та інші країни – про введення нових санкцій і закликає їх до запровадження аналогічних обмежувальних заходів.

Цей процес допомагає створити міжнародну коаліцію проти агресора, що є ключовим елементом у забезпеченні стабільності, суверенітету та незалежності України в умовах війни.

Завдяки такій роботі Україною та країнами-партнерами до санкційних списків включено підприємства російського військово-промислового комплексу, представників окупаційних органів влади на тимчасово окупованій території України, російські медіакомпанії федерального рівня та медіаресурси в окупованому Криму, причетні до антиукраїнської діяльності.

У 2024 році з країнами міжнародної санкційної коаліції (ЄС, США, Канади, Японії, Великої Британії, Швейцарської Конфедерації) було синхронізовано обмежувальні заходи стосовно 736 суб'єктів (181 фізичної та 555 юридичних осіб).

Таким чином, застосування санкцій проти російської федерації – це не лише відповідь на агресію, а й стратегічний запобіжник для зупинення економічної, політичної та військової експансії рф на території України. Адже росія неодноразово демонструвала здатність використовувати економічні зв'язки як інструмент впливу, а в окремих випадках – як зброю.

ПОШУК І ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛОНЕНИХ

Служба безпеки відіграє одну з ключових ролей у процесах обміну полоненими. Цим функціоналом у складі СБУ ще з 2014 року займається Об'єднаний центр з координації пошуку та звільнення військовополонених, незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України.

У період з 2014 року і до повномасштабного вторгнення рф зусиллями Об'єднаного центру було звільнено близько 3,5 тис. незаконно позбавлених волі осіб. Обміни проводилися на лінії зіткнення та на території, яку контролював ворог.

Наразі Об'єднаний центр при СБУ веде обліки тих, хто перебуває в полоні, здійснює розшукову роботу та безпосередньо організовує обміни спільно з іншими державними органами у складі Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими.

Наша мета – повернути всіх: військових, цивільних і незаконно депортованих дітей. Це дуже важливий пункт Формули миру, яку окреслив Президент України Володимир Зеленський. Адже життя кожного українця – це найбільша цінність!

Починаючи з 24 лютого 2022 року і станом на березень 2025 року, завдяки спільним зусиллям учасників Координаційного штабу з російського полону повернуто понад 4 тис. осіб.

Лише у 2024 році відбулося 19 заходів зі звільнення полонених і незаконно позбавлених волі осіб, за результатами яких повернуто 1 304 оборонця України. У результаті заходів з репатріації тіл (останків) повернуто 3 390 тіл загиблих захисників.

Знаковим було звільнення та повернення в Україну незаконно засуджених у рф цивільних осіб, серед яких:

- Наріман Джелял, український кримськотатарський політик, заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу, нині посол України в Туреччині;
- Валерій Матюшенко, який допомагав українським військовим та утримувався в полоні з 2017 року;
- Іван Левицький, священик української греко-католицької церкви, Ігумен церкви Різдва Богородиці та інші.

Окрім того, здобутий Об'єднаним центром досвід проведення перемовин з метою здійснення так званих польових обмінів дозволив провести вихід із оточення 2 батальйону та рембату 110 бригади ЗСУ з районів Донецької фільтрувальної станції та східних околиць Авдіївки без здачі в полон, як пропонувалося російською стороною.

Також Об'єднаний центр у взаємодії з ЗСУ наприкінці жовтня 2024 року через напрацьований канал організував і реалізував звільнення з полону 30 українських захисників на Курщині. Цей обмін відбувався між позиціями військ ЗСУ та ворожими силами.

Окремий важливий напрям – повернення на підконтрольну територію незаконно депортованих і примусово переміщених до рф дітей. Такі заходи проводяться Об'єднаним центром у тісній взаємодії з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини в рамках програми «Bring Kids Back UA» при Президентові України, а також ГО «Save Ukraine».

Станом на березень 2025 року, на підконтрольну Україні територію вдалося повернути 1243 неповнолітніх громадян – дітей, які перебували на тимчасово окупованих територіях і безпосередньо в рф. Повернення однієї дитини є складним процесом і часто займає не один місяць.

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

Ключовим у формуванні команди Служби безпеки України є підбір патріотично налаштованих, умотивованих і доброчесних фахівців.

Саме з таких людей нині формується колектив СБУ, де кожен має працювати ефективно і злагоджено.

Відтак, високий рівень професіоналізму та моральної стійкості є важливими компетенціями співробітників української спецслужби, зважаючи на обсяг і складність завдань, які ставляться перед її підрозділами.

НАШІ ГЕРОЇ

Співробітники СБУ беруть безпосередню участь у захисті держави та знищенні ворога на передовій. Зокрема, бойові завдання на фронті виконують військовослужбовці Центру спеціальних операцій «А», підрозділів військової контрозвідки, контррозвідки, кібербезпеки та інших.

Від початку повномасштабного вторгнення за виняткову мужність і героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, а також за самовіддане служіння Українському народові, 19 співробітників СБУ отримали найвищу нагороду – звання «Герой України». На жаль, із них 6 воїнів удостоєні цього звання посмертно.

Керівництво СБУ і побратими полеглих Героїв продовжують опікуватися їхніми родинами та забезпечувати їх необхідною допомогою у вирішенні повсякденних питань, правових і соціальних потреб, реабілітації тощо. Спецслужба докладає всіх зусиль, щоб родини полеглих Героїв відчували турботу, вдячність і підтримку.

Протягом 2024 року 424 співробітники Служби безпеки та громадяни, які сприяли виконанню важливих завдань, відзначено державними нагородами України.

Зокрема, серед співробітників СБУ є повні кавалери орденів «За мужність», Богдана Хмельницького, княгині Ольги. Почесною відзнакою «За мужність та відвагу» відзначено Департамент військової контррозвідки.

«Ми воюємо на своїй землі, заради перемоги, за наші сім'ї, за нашу незалежність», *- снайпер ЦСО «А» СБУ з позивним «Кокос» про свою мотивацію*

«Якщо людина буде навчена – вона буде впевнена в собі. А впевненість дасть змогу на полі бою перемагати. Не втрачайте часу», *- Герой України начальник сектору ЦСО «А» СБУ Дмитро Башкінцев (позивний «Дімон») про необхідність проходження підготовки*

> **«Гвинтівка «Володар обрію» може штовхнути кулю з більшою швидкістю і точніше, ніж її аналоги за кордоном. Вона розширює горизонти»,** - *снайпер Департаменту військової контррозвідки СБУ Вячеслав Ковальський, який у 2023 році встановивновий світовий рекорд на передовій: влучив у російського військового з відстані 3800 метрів.*

РЕКРУТИНГ ДО ЦСО «А» СБУ

У квітні 2024 року Центр спеціальних операцій «А» СБУ розпочав масштабну рекрутингову кампанію, відкривши можливість для кандидатів, готових долучитися до нашої команди. Вперше шанс стати частиною легендарного спецпідрозділу отримали навіть ті, хто не мав попереднього військового досвіду, але мав головне – рішучість, відповідальність і прагнення служити Україні.

Набір ведеться одразу за кількома ключовими спеціальностями: військовий напрям, медицина, інженерія, інформаційні технології, зв'язок і телекомунікації, аналітика, логістика, гуманітарний супровід та інші сфери, необхідні для ефективної діяльності сучасного підрозділу спеціального призначення.

Важливою складовою кампанії було те, що кожен кандидат самостійно обирав бажаний напрям служби відповідно до своїх знань, навичок і потенціалу.

У процесі набору Рекрутинговий центр ЦСО «А» СБУ активно сприяє формуванню допоміжних підрозділів у складі Збройних Сил України, підтримуючи масштабну трансформацію оборонного сектору за стандартами НАТО.

Вже станом на квітень 2025 року спецпідрозділ СБУ укомплектував критично важливі вакансії та перейшов до відбору фахівців на вузькопрофільні спеціальності. Йдеться про технологічні напрями, що включають роботу з безпілотними системами, радіоелектронну боротьбу та розвідку, кіберзахист, операції в інформаційному середовищі та аналітичний сектор.

Сьогодні Центр спеціальних операцій «А» СБУ продовжує формувати команду тих, хто готовий діяти там, де вирішується майбутнє країни.

ПІДГОТОВКА СПІВРОБІТНИКІВ

Служба безпеки виважено та ґрунтовно підходить до формування системи навчання майбутніх кадрів. Відомчі освітні заклади постійно оновлюють і вдосконалюють навчальні програми з урахуванням унікального практичного досвіду, отриманого СБУ в умовах реальних бойових дій, та найкращих практик провідних спецслужб світу.

Гнучка система освіти дозволяє здобувати необхідні співробітникам знання та навички залежно від запиту. Це сприяє підвищенню рівня підготовки та забезпеченню високої ефективності роботи співробітників, дозволяючи їм оперативно адаптуватися до складної і змінної безпекової обстановки.

У 2024 році Національною академією СБУ створено навчально-науковий тренінговий центр оперативно-бойової підготовки. Він готує фахівців за напрямами вогневої, тактико-спеціальної, фізичної та медико-тактичної підготовки, а також пілотів БпАК І класу.

Також при Академії функціонує Навчальний ситуаційний центр кібербезпеки об'єкта критичної інфраструктури, де готують майбутніх кіберфахівців СБУ. Сценарії

для їхнього навчання розроблять представники оперативних департаментів СБУ спільно із фахівцями провідних об'єктів критичної інфраструктури України.

Викладачі відомчих навчальних закладів постійно працюють над вдосконаленням своїх професійних знань і навичок, освоюючи сучасні методики та практики викладання, а також новітні освітні й інформаційно-комунікаційні технології. Це дозволяє їм ефективно адаптувати навчальний процес до сучасних вимог та забезпечувати високий рівень підготовки майбутніх фахівців.

Також в Україні започатковано міжвідомчу освітню платформу «Взаємодія заради Перемоги» для представників сектору безпеки і оборони. На її основі реалізовано сертифікатні програми боротьби з тероризмом, переговірної діяльності, захисту об'єктів критичної інфраструктури, методів і засобів OSINT-технологій, оперативної психології.

ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Зважаючи на воєнні виклики, Служба безпеки України суттєво оновила підходи до управління персоналом та розробила Концепцію кадрової політики СБУ на період до 2028 року.

Зокрема, впроваджено прозору та гнучку систему комплектування, оновлені вимоги доброчесності для співробітниківі кандидатів, а також створено систему поетапного кар'єрного зростання та безперервного професійного розвитку. Вдосконалено професійно-психологічне забезпечення та впроваджено інклюзію для залучення осіб, які брали участь у бойових діях і отримали поранення.

Важливим компонентом змін став розроблений у 2024 році новий Порядок проведення атестування військовослужбовців СБУ, який задає стандартизовану, неупереджену та прозору модель оцінювання особового складу. Атестація спрямована на визначення відповідності військовослужбовця посаді, оцінку його перспектив кар'єри, підвищення доброчесності та зменшення корупційних ризиків.

Також спецслужба оновила Правила професійної етики та доброчесності військовослужбовця СБУ, які регулюють поведінку військовослужбовців під час виконання службових обов'язків. Співробітники СБУ регулярно відвідують курс зі зміцнення доброчесності, розроблений експертами НАТО в рамках Програми NATO Building Integrity.

Значну увагу спецслужба приділяє боротьбі з корупцією. Важливу роль у цьому відіграє Антикорупційна програма СБУ. Так, вдосконалено механізми прозорості та доброчесності, що дозволяють знизити корупційні ризики та підвищити довіру громадян до СБУ.

Усі ці заходи спрямовані на зміцнення етичних стандартів, прозорості та професіоналізму в діяльності СБУ.

Про свою діяльність СБУ регулярно інформує суспільство за допомогою офіційного сайту (ssu.gov.ua), верифікованих сторінок СБУ та регіональних органів СБУ в соціальних мережах, а також засобів масової інформації.

ТРАНСФОРМАЦІЯ СБУ

В умовах війни Служба безпеки України продовжує трансформацію в сучасну та ефективну спецслужбу, щоб надійно захищати державну безпеку.

Завдання спецслужби – залишатися на крок попереду потенційних ворогів, а для цього необхідно адаптуватися до нових викликів і загроз, впроваджувати сучасні технології, вдосконалювати стратегії збору й аналізу інформації, а також тісно взаємодіяти з іншими правоохоронними та розвідувальними органами, зокрема і на міжнародному рівні.

З метою підвищення ефективності СБУ продовжує вдосконалюватися, зосереджуючись на ключових напрямах своєї діяльності, технологічному розвитку та міжнародній співпраці. Чітке розмежування функцій СБУ з іншими правоохоронними органами та спецслужбами дозволяє уникнути дублювання завдань, а також підвищити дієвість і результативність кожного органу.

Ключовими напрямами діяльності СБУ в сучасних реаліях залишаються:

- контррозвідувальна діяльність та протидія розвідувально-підривній і диверсійній діяльності іноземних спецслужб;
- боротьба з тероризмом;
- забезпечення інформаційної та кібербезпеки;
- контррозвідувальний захист об'єктів критичної інфраструктури та ланцюгів постачання;
- охорона державної таємниці.

Виклики та загрози, що постають перед спецслужбою під час війни, чітко продемонстрували необхідність впровадження «гнучкої структури». Саме можливість оперативно адаптувати структуру СБУ залежно від безпекової обстановки надасть змогу найбільш оптимально й раціонально використовувати наявні сили та засоби.

У процесі трансформації СБУ активно вдосконалює методи та засоби діяльності, а також пропонує необхідні зміни до законодавчої бази, рухаючись наступальним курсом. Це передбачає не лише модернізацію оперативних і технічних можливостей, але й систематичну роботу над законодавчими ініціативами.

Наразі основні напрями трансформації СБУ у короткостроковій та середньостроковій перспективі визначено низкою

доктрин, стратегій і концепцій, які безпосередньо стосуються СБУ. Зокрема:

- Дорожньою картою взаємосумісності Україна-НАТО;
- Комплексним стратегічним планом реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки та урядовим планом його виконання;
- іншими законодавчими та підзаконними актами.

Так, Комплексний стратегічний план передбачає вдосконалення системи демократичного цивільного контролю за діяльністю СБУ; комплексну цифрову трансформацію; удосконалення системи превентивних заходів для запобігання злочинності, що відповідає проактивному характеру реагування

на загрози; осучаснення підходів до управління персоналом; посилення дотримання моральних принципів і професійно-етичних стандартів; розвиток аналітичного підходу та ризик-орієнтованої моделі роботи тощо.

СБУ вдосконалює національні контррозвідувальні спроможності, здатні позбавити противника можливості здійснювати терористичну, шпигунську, диверсійну, саботажну та іншу протиправну діяльність спрямовану проти України, її партнерів і союзників.

Антитерористичні спроможності Служби посилюються шляхом покращеної координації суб'єктів боротьби з тероризмом, а також розширюється міжнародне співробітництво у сфері протидії тероризму та його фінансуванню. Окрема увага приділяється охороні інформації – удосконалюється система захисту державної таємниці, впроваджуються стандарти НАТО щодо охорони інформації з обмеженим доступом.

Також СБУ активно впроваджує передові технології, сучасний інструментарій та IT-рішення, що сприяє розвитку інформаційно-аналітичної складової для якісного аналізу загроз і прийняття рішень.

Служба безпеки України як одна із ключових складових сектору безпеки і оборони активно залучається до реалізації заходів державної політики у сфері євроатлантичної та європейської інтеграції, а також працює над посиленням основних напрямів діяльності, зокрема в умовах війни.

У співпраці з НАТО СБУ продовжує курс на взаємосумісність з Альянсом: на Вашингтонському саміті були розроблені й затверджені вимоги, які охоплюють трансформацію СБУ, зміцнення її контррозвідувальних спроможностей, боротьбу з тероризмом тощо.

У рамках європейської інтеграції СБУ залучена до офіційного скринінгу законодавства України на відповідність праву ЄС. Крім того, у межах підготовки до переговорів про членство в ЄС представники СБУ взяли участь у розробці Дорожньої карти за напрямом «Верховенство права», що стане важливим етапом на шляху до європейської інтеграції.

Наразі основним документом, що інтегрує положення згаданих ініціатив і визначає цілісне бачення модернізації Служби, є Стратегія розвитку на 2025 – 2030 роки. Вона містить ключові пріоритети інституційного розвитку та трансформації відомства в єдиний національний контррозвідувальний орган, здатний завчасно та ефективно протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам державній безпеці.

Досягнення ключових цілей і завдань, визначених Стратегією, передбачає впровадження сучасних підходів до управління кадрами та їх професійної підготовки, ризик-орієнтованих методів реагування на загрози, новітніх технологічних рішень в оперативну та бойову діяльність. Зокрема в розвиток озброєння та впровадження військових інновацій, удосконалення інформаційно-аналітичної складової, покращення ресурсного забезпечення, цифрову трансформацію та розширення міжнародної співпраці.

Основа реалізації Стратегії – люди, процеси, інновації та партнерство.

ЕЛЕКТРОННА ВЕРСІЯ ПУБЛІЧНОГО ЗВІТУ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЗА 2024 РІК УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ:

E-VERSION PUBLIC REPORT OF THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE FOR 2024 IN ENGLISH:

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ